Štev. 198 V Trstu, v torek 23. julija 1918 Letnik XLIII.

zhaja vsak dan zjutraj, tudi ob nedeljah in praznikih. — Uredništvo: Ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstr. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konsorcij lista „Edinosti". — Tisk tiskarne „Edinosti". — Telefon uredništva in uprave štev. 11-57. — Naročnina znaša: Za celo leto K 40·—, pol leta K 20·—, tri mesece K 10·—, za nedeljsko izdajo za celo leto K 8·—, pol leta K 4·—.

Posamezna številka v Trstu in okolici: 10 vinarjev.

EDINOST

Posamezne številke zastarele 20 vin. Oglasi trgovcev in obrtnikov *mm* po 10 vin; osmrtnice, zahvale, poslanice, vabila, oglasi denarnih zavodov *mm* po 30 vin; oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.—; vsaka nadaljna vrsta K 2.—. Mali oglasi po 6 vin. beseda, najmanj pa 60 vin. Oglase sprejema inseratni oddelek „Edinosti". Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. —. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti". — Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici sv. Frančiška As. št. 20. Poštnohranilični račun št. 841.652.

Posamezna številka izven Trsta in okolice: 12 vinarjev.

Odstop kabineta sprejet.

Milostna odpustitev Seidlerja. Cesar za nadaljevanje dosedanjega političnega kurza.

DUNAJ, 22. (Kor.) Jutršnja »Wiener Zeitung« objavi sledeče Najvišje lastnoročno pismo:

»Ljubi dr. vitez Seidler! Sklicujoč se na parlamentarni položaj, ste mi predložili prošnjo za odpust iz urada, čemur so se pridružili tudi ostali člani kabineta. Pri utemeljevanju te prošnje ste opozarjali na to, da si od svojih stremljenj v poslanski zbornici, da bi zagotovil večino za državne potrebščine, ne obljubljate več nobenega uspeha, da pa so bile ovire samo v Vaši osebi in Vašem razmerju z neko politično stranko, ki ne zavzema napram državnim potrebščinam nobenega odklanjajočega stališča, temveč bi bila pripravljena, da podpira kako drugo, isto splošno smer zasledujočo vlado.

Pod temi okoliščinami smatrate sami svoj odstop kot pogoj za zadovoljivo razrešitev parlamentarnega položaja. Akoprav mi je jako težko, da bi se odpovedal Vašemu nadaljnemu v Moje popolno zadovoljstvo izvrševanemu delovanju, se vendar ne morem odtegniti Vašim patrijotičnim razmotrivanjem. Z željo, da bi se nadaljevala od Vas zasledovana smer ob varovanju zaupnega razmerja z onimi skupinami, ki so pripravljene, nastopati za potrebščine države, sem se zato odločil, da sprejmem milostno demisijo kabineta in mu poverjam do sestavitve nove vlade nadaljevanje poslov.

Eckartsan, 22. julija 1918.

Karel l. r. Seidler l. r.«

Poslanska zbornica.

DUNAJ, 22. (Izv.) V zbornici je danes tekom seje, ki je trajala do 7 zvečer, predsednik dr. Gross naznanil, da je bila sobotna demisija Seidlerjevega kabineta sprejeta, da pa so dobili vsi ministri ukaz, naj do sestave novega kabineta, nadaljujejo svoje posle. Predsednik je pristavil, da bi se morala radi tega zbornica odgoditi, kar pa se radi pičlega časa ne bo odgodilo, ampak se bo vršila prihodnja seja jutri. Ministrski predsednik dr. Seidler je v soboto informiral krono, da je postal njegov položaj vsled stališča večine napram provizoriju nevzdržljiv in da je njegov odstop neizogibno potreben. — Poljaki in nemški socijalisti so se izrekli danes proti izročitvi ministrske obtožnice odseku in zato bo jutri predlog propadel. Dr. Seidler danes sploh ni prišel več v zbornico. Poljake je obvestil o odstopu kabineta minister Twardowski še pred plenarno sejo. Pač pa je prišel ministrski predsednik danes še na sejo klubovih načelnikov, na kateri se je izražala želja, da naj bi se pričele v petek zborniške poletne počitnice. Proti javnemu razpravljanju vojaških nujnih predlogov so se izrekli Nemci, Poljaki in Ukrajinci, za pa Čehi, Jugoslovani in nemški socijalisti. Razprave bodo torej tajne in je priglašenih 23 govornikov. Finančni minister baron Wimmer je imel svoj ekspoze takorekoč pred prazno zbornico; poslušalo ga je le okoli 10 poslancev, ki pa so ga zato vedno motili. Dr. Stránsky je utemeljeval svoj predlog o ministrski obtožnici silno vehementno in so ga Nemci neprestano prekinjali zlasti tekom kritiziranja Czerninove politike. Dr. Seidlerja, ki ni bil navzoč, je branil notranji minister Gayer, ki ga ni nikdo motil in je mirno čital to, kar so mu napisali drugi. Posl. dr. Ravnihar je naglašal tekom svojega govora, da od pričetka vojne za Slovence ne obstojajo nobeni državni temeljni zakoni. Dočim je vlada občutila potrebo, da ustanovi okrožna glavarstva na Češkem, jih za jug odklanja, ker so proti temu Nemci. Sedanja vlada je pravcata absolutistična vlada, ki izrablja svojo uradno oblast, kakor se ji pač ljubi. Politika nemškega kurza le še poostruje položaj in podaljšuje tudi vojno. Slovanom se očita veleizdajstvo in se jih preganja, ako se hočejo otresti verig, v katerih ječe, nemški patrijotizem pa izgine takoj, kakor hitro se prične majati njihovo nadvladje. Dr. Ravnihar je zaključil svoj govor z besedami: »Doli s suženjstvom in hlapčevstvom!« Rusin dr. Romanczuk, ki je prišel po dolgi bolezni zopet v zbornico, je vzbudil silno nejevoljo pri vseh Slovanih. Zavzemal se je namreč za Avstrijo z Nemci na čelu kot voditelji. Poljak grof Skarbek je nasprotno proglašal popolno solidarnost Vsepoljakov z Jugoslovani in Čehi.

DUNAJ, 22. (Izv.) Dr. Seidler bo imenovan za kuratorja Terezijanišču in mu bo podeljeno baronstvo.

DUNAJ, 22. (Izv.) Današnje seje poslanske zbornice se je udeležil tudi rusinski poslanec Staruch, ki je bil dve leti v ruskem ujetništvu. Mož se je močno postaral, nosi polno brado in izgleda kakor kak star beneški dož.

DUNAJ, 22. (Kor.) Na današnji seji poslanske zbornice se je predsednik dr. Gross najprej toplo spominjal umrlega poslanca Schweigerja. Nato je bil na njegov predlog od gosposke zbornice sprejeti sklep glede priznanja draginjskih doklad učiteljem izročen proračunskemu odseku v svrho poročanja. Nato je bilo prečitano poročilo komisije za državne dolgove, ki pravi, da je izdala vlada avstro-ogrski banki od 2. majnika tri nadaljne zadolžnice po 954 milijonov kron in da znaša vojni dolg banki okroglo 18.670 milijonov, med njimi 14.310 milijonov kot posojilo proti zadolžnici. Opozarja se vnovič na nevarnost gospodarskih in valutaričnih škod, ki bi morale nastati, ako bi naraščalo kroženje bankovcev mesečno za milijardo kron, kar se godi že več mesecev.

Po prečitanju poročila komisije za državne dolgove se je oglasil k besedi finančni minister baron Wimmer, nakar se je pričelo prvo čitanje predloga dr. Stranskega in tovarišev o obtožnici ministrskega predsednika dr. Seidlerja in bivšega notranjega ministra grofa Toggenburga. Dr. Stransky je naglašal, da nameravajo Čehi na eni strani s svojim predlogom dokazati konstitucijonalno mišljenje, na drugi strani po razkrinkati pred svetom neznosno nadvladje Nemcev. Za dr. Stranskim je govoril notranji minister Gayer.

Koncem seje je izjavil predsednik dr. Gross: Ravnokar sem dobil poročilo, da so ministrski predsednik in vsa vlada odstopili in da je bil odstop sprejet. (Odobravanje pri Čehih). Vladi je poverjeno nadaljno vodstvo poslov. Primerno bi bilo, da bi v smislu parlamentarnega običaja odgodili razprave zbornice, vendar pa sem mnenja, da naj se v razpravi nahajajoči se predlog z ozirom na njegovo važnost reši na vsak način. Menim tudi, da zamoremo rešiti še nekatere stvari nepolitičnega značaja, ker je vendar vladi poverjeno nadaljevanje poslov. Z ozirom na nujni čas predlagam zato prihodnjo sejo za jutri ob 10 dopoldne z dnevnim redom: 1.) Nadaljevanje razprave predloga Stranskega, 2.) predloga Waldnerja glede vojaških dogodkov. Nalje je naznanil predsednik, da namerava zakon glede dovolitve draginjskih doklad učiteljem uvrstiti za predlogo poročila proračunskega odseka.

Proračun za l. 1918/19.

DUNAJ, 22. (Kor.) Finančni minister baron Wimmer je predložil danes poslanski zbornici finančni zakon skupno z državnim proračunom za upravno l. 1918/19. Proračun upošteva vse vsled vojne povzročene razmere in je zgrajen na podlagi, da bodo trajale te razmere še do konca upravnega leta. Skupni državni izdatki so določeni na 24.321 milijonov kron, od katerih odpade 5439 milijonov na tekoče in ostanek 17.882 milijonov na začasne izdatke. V stalnih izdatkih so vštete obresti vsled dosedanjih vojnih dolgov, vštevši vojno posojilo in znašajo 2510 milijonov. Kot začasni izdatki so uvrščeni poleg nekaterih manjših še: kot kvotni prispevek Avstriji za mobilizirano oboroženo silo 12.000. Za vpoklicane in njihove svojce, vštevši vzdrževalnino 3.501, za vojne begunce 541, za olajšanje življenja 201; za doklade državnim nastavljencem 854 in za obnovitev vojnih ozemelj 751 milijonov kron. Državni dohodki so cenjeni na 4855 milijonov in sicer 4551 milijonov stalnih in 314 nestalnih dohodkov. Od stalnih dohodkov odpade 733 milijonov na direktne davke, 62 na carine, 264 na porabne davke, 561 na pristojbine, 746 na monopole, 2074 na obrate in 115 milijonov na upravne dohodke. Začasne državne dohodke tvori predvsemi vojni davek, ki je določen v tem upravnem letu na 300 milijonov. Primanjkljaj stalne uprave je znašal 1898, začasne 17.768 milijonov K, skupni primanjkljaj 19.466 milijonov kron. V pokritje tega primanjkljaja zahteva vlada, kakor preteklo leto, kreditno pooblastilo za najetje 21.000 milijonov. Državni proračun je zgrajen čisto novo, da bo čim najbolj razumljiv. Predlogi so priložena obširna pojasnila, iz katerih je mogoče dobiti popolno sliko sedanjega stanja državnega gospodarstva. Iz pojasnil je posneti, da so čisti vojaški vojni izdatki Avstrije znašali v prvih štirih letih 38.636 milijonov kron in sicer v prvem vojnem letu 6327, v drugem 9513, v tretjem 11.453 in v četrtem 11.343 milijonov kron. Za tekoče peto vojno leto se zahteva 12.000 milijonov kron. Finančni zakon pa se ozira na možni prejšnji konec vojne s tem, da naj se izdajajo kvotni prispevki le v slučaju nadaljevanja vojne in le v mesečnih delnih zneskih po $^1/_{12}$ vsega zneska. Dne 30. junija 1918, koncem četrtega vojnega leta, je znašal iz vseh vojnih kreditnih operacij nastali dolg 57.201 milijonov kron.

Istočasno s finančnim zakonom za leto 1918/19 je predložil finančni minister tudi naknadno predlogo za l. 1917/18, ki zahteva za zadnjih 6 mesecev nastale večje izdatke 682 milijonov kron. S temi novimi izdatki pa ne nastaja nobena zahteva posojila, ker so pokriti s posojilnimi pooblastili preteklega leta. Ker je rešitev finančnega zakona tekom poletnega zasedanja državnega zbora tnično nemogoča, je vlada, kakor znano, tudi za prvih 6 mesecev upravnega leta 1918/19 predložila proračunski provizorij, ki zahteva kreditno pooblastilo v znesku 12.000 milijonov kron.

Proračunski odsek.

DUNAJ, 21. (Izv.) Proračunski odsek, ki se je sestal ob ½8 zvečer, je rešil predlogo o učiteljskih draginjskih dokladah. — Jutri bo stavljen predlog, naj se odseku rok za poročanje o proračunskem provizoriju podaljša do 24 ur po imenovanju nve vlade.

Kdo bo Seidlerjev naslednik?

DUNAJ, 22. (Izv.) O Seidlerjevem nasledniku se ne ve še nič gotovega, vendar pa se uradno zagotavlja, da ne bo niti grof Czernin, niti noben resortni minister, ali sekcijski načelnik ali deželni načelnik. Nemci propagirajo tiroiskega deželnega predsednika grofa Merana. Nemški nacijonalci so objavili danes izjavo, da bodo podpirali le ono vlado, ki bo nadaljevala program nemškega kurza.

Czernin in Tisza.

DUNAJ, 22. (Izv.) Grof Czernin se je podal v Budimpešto, da konferira z grofom Tiszo glede medsebojnega podpiranja Nemcev in Madžarov. V parlamentarnih krogih se tudi govori, da bo grof Burian radi nemškega stališča napram avstropoljski rešitvi poljskega vprašanja odstopil in da postane njegov naslednik grof Tisza, grof Czernin pa skupni finančni minister.

ZVEZNA ARMADNA POROČILA.

AVSTRIJSKO.

DUNAJ, 22. (Kor.) Uradno se razglaša: Na italijanski fronti nobenih posebnih dogodkov.

V Albaniji je sovražnik pred tremi dnevi severno Berata in v dolini gornjega Devolija zopet prešel v napad. Razven krajevnih omahovanj ni uspel nikjer. Boji se nadaljujejo. Med kolenom Semenija in morjem so vdrli naši poizvedovalni oddelki na več točkah v italijanske črte.

Načelnik generalnega štaba.

NEMŠKO.

BEROLIN, 22. (Kor.) Veliki glavni stan javlja:

Zapadno bojišče. — Armada nemškega cesarjeviča: Med Aisno in Marno se nadaljuje bitka z nezmanjšano srditostjo. Kljub težkemu porazu dne 20. t. m. je izvršil sovražnik z novimi divizijami in novimi oklopnjaki vnovič srdite napade na naše črte, ki so se izjalovili. Ujetniki potrjujejo težke izgube sovražnika. Tudi včerajšnji bojni dan se je končal s popolnimi uspehi nemškega orožja.

Med Aisno in južno Hartenesa je uvedel močen bobnajoč ogenj zgodaj zjutraj pehotne napade sovražnika. Jugozapadno Soissonsa in jugovzhodno Hartenesa so se razbili že pred našimi črtami. Severno Ville Montoire so oddelki sovražnika prodrli začasno preko ceste Soissons—Chateau Thierry; naš protinapad jih je zopet vrgel popolnoma nazaj. Tudi Ville Montoire in Tigny sta bila žarišči boja, ki se je končal z uspešnimi protisunki nam v prid. Zvečer so bili novi sovražni napadi jugozapadno Soissonsa razbiti že pred razvojem; kjer pa so bili izvršeni, so se razbili izgubonosno.

Na obeh straneh Ourcqa je sovražnik dopoldne ponovno zaman napadal naše črte. Po dovedenju svežih sil je izvršil popoldne nove napade; po težkem boju so protisunki izjalovili naval sovražnika na obeh straneh Oulchy le Chateau. Severno in severovzhodno Chateau Thierrya so naši v predpolju ostavljeni oddelki zadrževali prodiranje sovražnika proti našim novim črtam. Šele zvečer je prišlo tu do močnejših napadov, kis o se razbili z najtežjimi izgubami za sovražnika.

Na fronti ob Marni topovsko delovanje. Med Marno in Ardro so Angleži in Francozi nadaljevali svoje napade; bili so krvavo odbiti. — Armada vojvode Albrechta: Uspešen sunek v sovražne črte pri Ancer Villersu.

BERLIN, 22. (Kor.) Večerno poročilo: Na mnogih točkah bojne fronte med Aisno in Marno mir. Kralevni boji južno Ourcqa.

Prvi generalni kvartirmojster pl. Ludendorff.

BOLGARSKO.

SOFIJA, 20. (Kor.) Na gotovih točkah fronte je bilo topovsko delovanje od časa do časa nekoliko živahneje. Naša artilerija je uničila sovražno artilerijsko skladišče južno Ljumnice; opaženih je bilo več eksplozij. Zapadno Vardarja smo ujeli več Francezov. Na vzhodnem bregu Ohridskega jezera, v ozemlju Moglene in vzhodno Vardarja smo razpršili sovražne črte, ki so nas hotele napasti.

TURŠKO.

CARIGRAD, 20. (Kor.) Iz glavnega stana se poroča: Ob živahnem letalskem delovanju od časa do časa obstreljevanje naših postojank v zaledju. Na vzhodnem bregu Jordana smo pregnali neki sovražen konjeniški oddelek. Pri Katranu smo napadli upornike in jih popolnoma razpršili. Pri tem smo uplenili več orožja, municije, živine in živil. Na ostalih frontah nič novega.

SOVRAŽNA URADNA POROČILA.

Italijansko poročilo.

20. julija. — V ozemlju Adamella so osvojile naše čete z veliko drznostjo gori Stabiel (2968 m) in Cavento (3401 m). Sovražnik je ostavil na bojišču veliko število mrtvih. Naši so ujeli mnogo mož in uplenili več orožja in vojnega orodja. — Macedonska fronta: Dne 18. t. m. in v noči od 18. na 19. t. m. je sovražnik po močni topovski pripravi na široki fronti napadel naše postojanke zapadno točke 1050. Naše čete so neomajno vzdržale naval in prisilile sovražnika s protinapadi k nerednemu umiku. — Albanska fronta: Na višinah Malega Silovesa v kolenu Devolija so naši oddelki v predstražnih bojih ustavili sovražne oddelke.

Ameriško poročilo.

20. julija. Med Aisno in Marno smo zopet strli sovražni odpor in nadaljevali prodiranje. Ujeli smo zopet mnogo mož.

FRANCOSKA OFENZIVA OB AISNI.

BERLIN, 21. (Kor.) Wolffov urad poroča: Na bojišču med Aisno in Marno so Nemci dne 20. julija proti sovražniku, ki je brez ozirov na izgube hotel izsiliti odločitev, izvojevali novo zmago v obrambni bitki. Velikanskim žrtvam, ki so jih doživeli Angleži in Francozi od 21. marca dalje pri nemških prodornih bitkah, so se pridružile sedaj nove težke izgube, ne da bi se generalissimu Fochu vsaj oddaleč posrečilo doseči kak cilj. Ob 11. dopoldne so bile južno ceste Villers Coteret—Soissons opažene močne čete sovražnika, istotako tudi številni bližajoči se tanki. Naše baterije so krepko zgrabile hvaležne cilje. Ob 3 popoldne je narastel sovražni ogenj do izredne srditosti. Kmalu nato je sledil pričakovani napad. Po težkih bojih je bil v globokih vrstah navaljujoči sovražnik odbit s težkimi izgubami, deloma z uspešnimi protisunki. Šele ob 9.30 zvečer je zamogel izvršiti sovražnik po bobnajočem ognju nov napad, ki pa se je takoj razbil, sledili so še ponesrečeni delni napadi. Dalje južno je otvoril sovražnik napade svojih mas že v zgodnjih jutranjih urah. Pri Berzyu se je razbil sovražni naval v našem ognju; pri Ville Montoire so imeli sovražni prodorni poizkusi enako usodo. Tu je ponovil sovražnik svoje napade s svežimi silami že ob 11 in 11.30 dopoldne. Svoje decimirane divizije je mašil vedno iznova s svežimi četami in navaljeval celo popoldne na naše postojanke. Posebno krvavo se je razbil napad sovražnih mas ob 4 popoldne. V poznih večernih urah je sovražnik še vedno upal na uspeh. Po izredno močnem bobnajočem ognju je izvršil nov napad, a zopet zaman. Deloma smo s protisunkom celo pridobili na prostoru. Sovražnik je na posameznih točkah nadaljeval svoje napade notri do pozne noči. Kljub zastavitvi velikih čet in bojnih sredstev sovražnik ni dosegel zaželjenega uspeha. Njihove izgube so velikanske in se ne dajo primerjati z nobenimi v tej vojni. Francozi so zopet nosili glavno breme tega izgubonosnega napada.

BERLIN, 21. (Kor.) Napad na obeh straneh potoka Clignona se je raztezal to pot skoro do Chateau Thierrya. Po hudih bojih je bil sovražnik izgubonosno odbit. Tu so poleg zamorcev najbolj krvaveli Amerikanci. Na več točkah leže ameriška trupla kar na kupih pred našimi črtami.

DOGOGDKI NA MORJU.

WASHINGTON, 21. (Kor.) Oklopna križarka, ki se je potopila, je »San Diego« in se je potopila 10 milj od File Islanda. Zadela je očividno na mino, ki jih je bilo tamkaj več opaženih, dočim ni bilo videti nobenega podvodnika. Pogreša se 48 mož posadke.

BERLIN, 22. (Kor.) V vodovju krog Anglije so potopili naši podvodniki zopet 12.000 ton.

BERLIN, 22. (Kor.) Uradno se poroča: Amerikanski prevoznik »Leviathan« (poprej nemški »Vaterland«, 54.382 ton) je bil dne 20. julija ob severni obali Irske potopljen.

IZ VELIKE RUSIJE.

Boji v Uralu.

MOSKVA, 21. (Kor.) Glasom boljševiških listov se razvijajo operacije proti upornikom v Uralu in ob Volgi ugodno za boljševike. Glasom poročila nekega divizijonarja so sovjetske čete odbile 3.500 mož močni oddelek, ki je napadel s 5 topovi postajo Filnovo. 150 kozakov, med njimi 29 oficirjev je bilo ujetih in uplenjen en top in 8 strojnic.

Anglija in Rusija.

MOSKVA, 21. (Kor.) »Pravda« piše, da je treba natančno zasledovati angleško-francoski imperijalizem. Povedati je treba vso resnico. Čeprav še ne formalno, vendar pa že obstoja faktična vojna med Anglijo in Rusijo. Angleži prodirajo proti nam brez hrupa, popolnoma na tihem, da nas lepega dne polove žive vse skupaj. Njihov načrt je javen. Združiti se hočejo s Češko-Slovaki, nas odtrgati od Sibirije in izzvati v Arhangelsku, Vologdi in Jekaterinogradu protirevolucijo.

Razne politične vesti.

Čudni nazori. Pod tem naslovom se spravlja neko »češko pismo« v »Slovenskem Narodu« name in na moj članek, v katerem sem obžaloval, da se tudi v slovenskih listih ponavljajo obdolžitve o izdajstvu in koristolovstvu na naslov tistih češkili politikov, ki so tako predrzni, da ne odobravajo najnovejše gonje izvestnih radikalcev proti dru. Šmeralu. Opozarjal sem, da so ti radikalci celo dru. Kreku in dru. Korošcu očitali, da sta plačana vladna agenta, in sem zato izrazil željo, da bi bili vsaj v slovenskih listih bolj previdni s sličnimi očitanji na naslov mož, o katerih osebnem in političnem poštenju ne more biti nobenega dvoma. G. dopisnik prorokuje zato »Edinosti«, da pride v slab glas, če se bo pajdašila s češkimi oportunisti, **od katerih da ni daleč do — dra. Šusteršiča!** Z g. dopisnikom ne bom polemiziral, kajti nemožno je mirno razpravljati s človekom, ki je že a priori prepričan, da je lopov vsak, ki ni njegovega naziranja. Le gospodom okolu »Slov. Naroda« bi svetoval, naj si prečitajo tisti članek v »Hrvatski Državi«, ki se bavi z intervencijo dra. Tavčarja in Kalana pri deželnem predsedniku. Potem morda spoznajo, kako malo je potrebno, da se tudi odločnemu narodnjaku in nesebičnežu, kakršen je gotovo dr. Tavčar, očita oportunizem in celo — **servilnost**, ako ne naravnost izdajstvo na jugoslovanski ideji. Shranite vendar svoj veliki pogum za naše nasprotnike in bodite napram lastnim rojakom vsaj — pravični! — Adriaticus.

Preganjanja zaradi majniške deklaracije. Posl. dr. Ravnihar in tovariši so 18. t. m. vložili naslednjo interpelacijo na ministrskega predsednika in justičnega ministra: »Prihaja nam nezaslišana vest, da se je proti gospodoma trgovcu Franu Schmidu in kapelanu Rudolfu Kapšu v St. Jerneju na Dolenjskem uvedla sodna preiskava zaradi pregreška po § 302 k. z., češ ker sta govorila v prid majniški deklaraciji Jugoslovanskega kluba. Kot ovajalca se označata orožniški stražmojster Fran Mazelle in upokojeni finančni paznik Ivan Sicherl. Podpisanci vprašajo: 1. Ali ste si ekscelenci voljni dati poročati o tem slučaju in nam podati primerno pojasnilo? 2. Ali ste ekscelenci pripravljeni ukreniti, da se ovajalca pozoveta na odgovor in se tako da zadoščenje ovajencema?

Oblastvena prepoved vsenemških zborovanj na Štajerskem. Posl. Wolf in tovariši so vložili interpelacijo zaradi prepovedi zborovanj »Nemškonacijonalnega društva« na Spodnjem Štajerskem. Iz interpelacije posnemamo, da je okrajno glavarstvo v Mariboru prepovedalo zborovanji v St. Lorencu (11. t. m.) in Slovenji Bistrici (12. t. m.), zborovanje v Mariboru (13. t. m.) pa mestni magistrat mariborski s pripombo »po višji odredbi«. Prepoved je potrdilo namestništvo in ministrstvo za notranje stvari, češ da so prepovedana vsa politična zborovanja na Spodnjem Štajerskem. Interpelantje se pritožujejo, da se »ravna z zborovanji popolnoma državi zvestih organizacij enako kot z očividno veleizdajskimi zborovanji Jugoslovanov«, in zahtevajo, da se prekliče morebitni tozadevni tajni odlok bivšega ministra grofa Toggenburga.

Hrvatsko Primorje in Istra za »narodno organizacijo«. Dne 14. julija se je vršil na Sušaku številno obiskan sestanek, na katerem se je ustanovila narodna organizacija za hrvatsko Primorje in Istro«. Vsi govorniki, med njimi dr. Poščić iz Voloske (zastopana je bila tudi Istra), so se s toplo, besedo zavzemali za tako organizacijo. Najmarkantneji je bil govor dra. Srgjana Budisavljeviča, tajnika odbora za splošno narodno organizacijo. Rad je prišel na ta sestanek, ker je vedel, da najde tu ljudi, prežete od iste velike misli: da se doseže naš veliki cilj, naše narodno zedinjenje.... Štiri leta traja že ta strašna vojna, ali, za nikogar ni bila tako strašna ko za naš narod. Noben narod ni imel doprinesti tolikih žrtev. Gineval je na bojiščih in doma.

Zato so naše zrtve največje. Nu, pa naj bodo te naše žrtve še tako velike, vendar pričakujemo vedrega obraza nje zvršetka — uverjeni da ta konec mora prinesti tudi našemu narodu svobodo in zedinjenje. Vojna konča vendar s tem, **da bodo imeli vsi narodi svojo besedo za** svojo svobodo in državo, a v prvi vrsti bodo imeli pravico do besede mali in zatirani. Zato ni samo potreba, ampak **tudi dolžnost, da se pripravimo za ta veliki moment, ko bo treba izreči odločno besedo za naše osvobojenje....** Organizacija bodi prva naloga naše narodne politike! To brez ozira na državne meje — ki jih nismo ustvarili mi — za naše potrebe. — Gori podčrtane besede dra. Srgjana Budisavljeviča bi priporočili mi v pazno čitanje in razmišljanje tistim našincem v Trstu, ki bi hoteli, da naj bi mi tiho in križem rok čakali odločitev po zaključku te vojne — bodi že kot fatalisti, ali pa optimisti, verujoči, da že drugi poskrbe za nas! Tako resignacija kakor pretiran optimizem bi se mogla hudo maščevati na naši bodočnosti. Kdor hoče, da bodo drugi govorili o njem in ga vpoštevali, se mora krepko oglašati sam: tu sem! Najizdatneji tak govor pa bo, če si ustvarimo nove pozicije, nove postojanke, če dosedanje utrjamo, in če čim glasneje in odkrito povdarjamo svoje zahteve. Če bi stali stisnjeni v kot iz strahu, da bi naše zahteve mogle koga vznemiriti, bi se sami odrekali svoje bodočnosti. Kdor ne govori tudi sam, se mu utegne zgoditi, da tudi drugi ne bodo govorili njemu v prilog!

Nemci in glasovanja v državnem zboru. Nemškim listom se poroča z Dunaja: Vsi člani nemških strank so bili pismeno in brzojavno opozorjeni na glasovanja, ki se bodo vršila ta teden, posebno pa na dosego branja začasnega proračuna v petek. Pridejo pa tudi vsi poslanci, izvzemši posl. Doberniga, ki je težko bolan in ga ni mogoče pripeljati na Dunaj.

Dr. Seidler in idealna vdanost za namene državne ukupnosti. V »Straži« čitamo: V uradnem poročilu o ekspozeju, ki ga je govoril ministrski predsednik dr. Seidler o priliki otvoritve državnega zbora dne 16. t. m. v poslanski zbornici, se nahaja tudi sledeči odstavek: »Glede pritožb o obsežni tihotapski trgovini ugotovi ministrski predsednik, da vzrok temu razmerju ni v nemarnosti upravne oblasti, temveč v obžalovanja vrednem pomanjkanju idealov, brezpogojne vdanosti za namene državne vkupnosti. Sicer se pa pomen pomanjkljivosti, ki jih ima naš vojno-gospodarski sistem, precenjuje. Nikakor ne branim onih, ki nočejo verovati, da morajo tudi oni prenašati težave vojne in ki

znajo z denarno mošnjo v roki doseči, da v vojni ne žive mnogo slabše, nego v miru, dočim so stotisoči izročeni lakoti in bedi. Tu gre za zločin, ki se mora z moraličnega stališča mnogo strožje obsojati, nego se je to godilo dosedaj.« — Tako je govoril isti dr. Seidler, ki dobiva iz grajščine Chotyčni pri Taboru vsak dan 5 l mleka in 8 kg svežega masla. To vse seveda iz samega idealnega, brezpogojnega navdušenja za namene državne vkupnosti. To mleko in maslo seveda ni v nikaki zvezi s polno denarno mošnjo in stotisoči onih, ki so izročeni lakoti in bedi. To tudi ni nikak zločin, ki bi se moral obsojati z moraličnega stališča strožje, nego se je to godilo doslej, ker so to stvari, ki pomagajo Seidlerju, da se laže vzdržuje na stolcu ministrskega predsednika kot eksponent vsenemških šovinistov.«

Burni prizori v hrvatskem saboru. Frankovci popolnoma razkrinkani. Seja hrvatskega sabora minolega petka se je vršila v znamenju največega razburjenja in orkanov ogorčenja proti Frankovcem tako med poslanci, kakor tudi na galerijah. — Ban Mihalović je predložil saboru vrsto dokumentov, ki dajejo nedvomen in nepobiten dokaz, da so bili frankovci v tajnih zvezah z različnimi narodu hrvatskemu sovražnimi krogi v namen, da bi se v Hrvatski odpravilo ustavno življenje in uvedla vojaška diktatura, ali kaka drugačna strahovlada. Kričeče značilen je dokument z naslovom »Črtice za dogradbo Velike Avstrije«, ker je na njem več lastnoročnih pripomb tistega dra. Sachsa, ki je bil oproščen od vojaške službe kot konfident — Budimpešte!! Ta dokument je zahteval nemški kot enotni uradni jezik v monarhiji!! Dalje izjavlja: »Mi odklanjamo češko in hrvatsko državno pravo in poznamo le Veliko Avstrijo! Ni čudo, da je ves sabor, ko mu je bilo to izdajstvo dokumentarično dokazano, navalil na frankovce s klici: »lopovi«, »sramujte se!« »fej«, „izdajalci!« itd. Razburjenje je bilo neopisno. Seveda so bili tisti dokumenti polni raznolikih denuncijacij na škodo vseh neodvisnih narodno mislečih elementov, posebno pa Srbov, ki da jih je treba iztrebiti, ker sicer da grozi monarhiji velika nevarnost. Pripravlja da se revolucija, po Hrvatski da je skritih srbskih bomb itd. Ko je ban Mihalovich zaključil z izjavo, da je s prečitanjem teh dokumentov podan dokaz resnice — je sledilo viharno pritrjevanje v saboru in na galerijah. — Prav je imel: lopovsko početje frankovcev je popolnoma razkrinkano. Viharji so bili, ali, nadejati se smemo, da je bila to nevihta, ki je očistila okuženo ozračje. Pa še nečemu se nadejamo: da elementarni dogodek, ta moralični polom, ki je doletel hrvatske frankovce, je poučil slovensko javnost, da bi znala prav soditi tudi mahinacije in tujinsko službo — slovenskih frankovcev!! Tudi za te pride črni petek, sodni dan, dan obračuna.

Aprovizacijske stvari.

GOVEDINA ZA NEIMOVITE SLOJE.

Cena govedine za neimovite sloje je K 10.40 za kg. ne pa K 14.—, kar je bilo včeraj pomotoma javljeno.

RAJONIRANJE PRODAJE MESA.

Za sedaj samo za neimovite sloje.

Aprovizacijska komisija poziva vse lastnike rdeče prečrtanih izkaznic za nakup mesa in maščob, ki še niso vpisani, da se še tekom tega tedna vpišejo v kaki mesnici in se obenem izkažejo z izkaznico za nakup kruha ter nakup mesa in maščob. Obenem poziva mesarje, da naj ne sprejemajo vpisov že vpisanih oseb, da se izognejo izgube pravice do prodaje mesa aprovizacijske komisije.

Domače vesti.

Zamenba interpelacij Jugoslovanskega kluba. Tržaška cenzura nam je črtala v nedeljski številki interpelacijo Jugoslovanskega kluba o političnih preganjanih v jugoslovanskih deželah, katero sta objavila oba ljubljanska dnevnika, »Slovenec« in »Slovenski Narod«, ne da bi bila črtana niti ena beseda. Ravno tako je bila črtana v našem listu tudi ena interpelacij poslanca dr Vrstovška, katere sta tudi objavila oba ljubljanska dnevnika. To postopanje tržaške cenzure prekoračuje pač že vse meje, in zato nujno pozivamo Jugoslovanski klub, da ukrene vse potrebno, da se končno vendar enkrat prepreči ta vnebovpijoča krivica, ki jo dela tržaška cenzura našemu listu. Ali ni naravnost strahovito smešno, da objava teh interpelacij v Trstu »škoduje interesu vojevanja in zunanje politike«, v Ljubljani pa ne?! Skrajni čas je pač, da se temeljito napravi konec taki kričeči dvojni meri!

Pomanjkanje vode v Trstu. Prejeli smo od **uradne strani**: Kakor znano, so v zadnjem času postale težave v preskrbi Trsta z vodo, katere je z ozirom na vroči letni čas in več slučajev legarja, ki so se pripetili, z ozirom na zdravstvene razmere nujno treba odpraviti. Po namestnikovem nalogu se je zato pred nekaterimi dnevi vršil na namestništvu pogovor, katerega so se udeležili zastopniki odsečnega, etapnega štacijskega poveljstva in občine. Kakor je izvajal zastopnik mestnega vodovoda, daje brojniški vodovod mestu na dan 14.500 kubičnih metrov vode, količino, ki z ozirom na sedanje nizko število prebivalstva — 160.000 namesto 240.000 v miru — in povprečno redno dnevno dajatev brojniškega vodovoda pred začetkom vojne (16.500 kub. metrov na dan) ne pomenja nikakršnega prikrajška na posameznega prebivalca dnevno odpadajočega odmerka vode. Vkljub temu pa se pomnoži dnevna dobava vode z kar najhitrejšo popravo po vojnih dosedkih razdejanih nabiralnic na Timavi in pobratenjem in priključitvijo črpalnic v Žavljah. Odsečno poveljstvo se bo prizadevalo, da nabavi mestni občini kar najprej za obrat črpalnice v Žavljah potrebno količino bencina. S temi ukrepi se količina vode, ki jo dobiva mesto, poviša na 20.000 kub. metrov (20 miljonov litrov), torej za 3500 kub. metrov več, kot v normalnih časih. Če tudi torej o kaki krizi v preskrbi mesta z vodo sploh ne more biti govora, je vendar nujno treba varčevati z vodo. Zastopnik mesta je, sklicujoč se na statistične podatke, poudarjal, da je potrata vode v zadnjih štirih letih strahovito narastla in da prebivalstvo vse premalo varčuje z vodo. Tako se je n. pr. moglo ugotoviti, da pri Sv. Jakobu neka hiša, ki je v času pred vojno porabila v treh mesecih okoli 30 kub. metrov vode, sedaj v istem času porabi 800 kub. metrov vode. Ta na zlorabi sloneči povišek porabe vode je seveda predvsem vzrok sedanjega primanjkljaja vode. Občini se je že naložilo, da naj odločno nastopa proti takim zlorabam in kar najnujneje priporoča prebivalstvu v njegovo lastno korist varčevanje z vodo. — Slavne oblasti, ki si toliko razbijajo glavo, odkod toliko večja poraba vode, naj ob tej priliki pozorimo na dejstvo, da je bilo tekom vojne oblastveno prepovedano oddajati iz mesta perilo v pranje okoličanskim pericam in da danes, ko je milo dražje od žefrana, za naidražji denar ni dobiti zunanje perice, da bi prevzela perilo v pranje. Perilo se mora prati skoraj v vsem mestu doma, in za pranje, kar bodo menda vedele tudi oblasti, je treba — vode! In ker vemo, da tako daleč ne sega oblastvena modrost, naj še povemo, da se perilo ne da prati v morski vodi, ker se milo v njej ne raztaplja. Za pranje se torej porablja voda iz mestnega vodovoda. Odtod torej v prvi vrsti toliko večja poraba vode!

Nezdrave razmere v vojaških pisarnah. Dolgo časa smo molčali, toda reči, ki jih doznavamo z vseh strani, pa so nas končno le prisilile, da izpregovorimo odkrito besedo o stvareh, ki se dogajajo po večini vojaških pisaren. Kakor je znano, so v zadnjih časih zopet in zopet prebirali vojaškim pisarnam dodeljeno moštvo, in dogodilo se je nešteto slučajev, da so celo ljudi, ki so dobili pri teh ponovnih pregledih takoimenovani »izvid C« ali celo »izvid D«, torej ljudi, ki so absolutno nesposobni za vojaško službo, odvzeli vojaškim pisarnam, kjer so kot pisarniške moči z večletno prakso po svojih najboljših močeh v popolno zadovoljstvo svojih predstojnikov opravljali svoja dela, dodelili raznim trenskim in drugim podobnim formacijam. Tako taki ljudje, popolnoma nesposobni za službo na fronti, opravljajo sedaj najnevarnejša, najnapornejša dela, n. pr. donašanje menaže, municije itd. v strelske jarke, kar je nevarnejše in napornejše, kot bivanje v strelskih jarkih samih. Na njihova mesta po pisarnah pa so namestili gospodične, večinoma mlade frkljice od 16 let dalje ali še mlajše, ki nimajo niti najmanjšega pojma o pisarniškem delu sploh, kaj pa šele o pisarniškem delu v vojaških pisarnah. Ostali ste morda po ena, dve moški moči, in te moške moči morajo seveda sedaj opravljati same vse delo, ker gospodične največkrat niso porabne za drugo kot za načrtavanje, ali pa še za to ne. In te moške moči dobivajo le navadno vojaško plačo in navadno moštveno hrano, za katero ve ves svet, da ni samo pičla, temveč tudi slaba. Gospodične, te pa: 160 K na mesec kot začetnice, če pa znajo pisati na stroj pa 200 K, potem hrano v častniški menaži, sede s častniki pri isti mizi, dobivajo prispevek za obleko, dobivajo čevlje in bogve, kaj še vse. Po železnici se vozijo z »odprtimi povelji« zastonj v drugem razredu; stanovanje imajo seveda tudi zastonj, in če ga ni drugje, jim vojaška oblast plačuje stanovanje v privatni hiši ali hotelu. Imenitno življenje! Ne delajo skoraj nič, ker za delo večinoma sploh niso sposobne, in morajo, kakor smo že rekli, zato delati kakor črne živine do skrajnosti skrčene moške pisarniške moči, uživajo pa vse dobrote, ki si jih je le mogoče pomisliti. Ker pa je v vojaških pisarnah dela čez glavo, moči, ki bi v resnici delale, pa zelo malo, je popolnoma umljivo, da delo zastaja in zastaja in da je po večini pisaren ne morda enomesečnih, temveč, tri-, štirimesečnih, da, polletnih zastankov: pač od tistih časov, kar so nadomestili moške pisarniške moči z ženskimi. In je pa tudi umljivo, da večina teh ženskih »moči« ni sposobnih za resno pisarniško delo. Ženska pisarniška moč, ki je v resnici sposobna za delo, ne pride v vojaško pisarno, ker je gotovo nameščena v boljši in za žensko primernejši službi, kot pa je služba v vojaški pisarni. V vojaško službo vstopijo večinoma gospodične, ki imajo pač dolge lase, a zato tem krajši pamet, ki malo ali nič ne znajo, ki so se v šolah odlikovale bolj z razposajenostjo kot pa znanjem, in jim je vojaška služba predvsem dobrodošla prilika za — »življenje«. Umljivo je potem, da so take »pisarniške moči« dobrodošle marsikje in marsikomu, da imajo potem svoje »pokrovitelje« v službi in izven službe, podnevi in ponoči, le da si marsikatera potem zdravi posledice takega pokroviteljstva v tej ali oni — bolnišnici za nalezljive bolezni. Ne trdimo, da bi bile vse take, saj je tudi veliko poštenih deklet in dobrih delavk v vojaških pisarnah, toda nameščanje ženstva pri pisarniških delih, za katera je treba večletne prakse ter predvsem resnosti in vztrajnosti, je že samo po sebi zlo, ki mora porajati čim dalje tem slabše posledice, kajti kako naj taka 16letna frkljica, kateri ni drugo na misli kakor kako bi si svedrala lase, da bi imela več radodarnih častilcev, opravlja dela, katera večkrat le s težavo premaguje resna in trezna moška glava. Sedaj pa se pošiljajo iz pisaren možje, rodbinski očetje, ki so že prelivali kri na bojiščih, ki so vsled ran ali bolezni postali nesposobni za frontno službo, a se vendar prideljujejo najnevarnejšim in najnapornejšim delom, da prihajajo na njihova mesta »moči«, katerih marsikatera bi sodila v — poboljševalnico, ali naravnost v tržaško — Staro mesto, ne pa k častniški mizi. Poslancem v državnem zboru prav nujno priporočamo, da posvetijo nekoliko v te temne razmere!

Časnikarska vest. Prof. Anton Funtek, ki je dolga leta urejeval ljubljanski uradni list »Laibacher Zeitung«, je odložil uredništvo tega lista in bo vodil uredniške posle le še toliko časa, da dobi naslednika.

IV. učni tečaj za poljedelsko zadružništvo v Avstriji, ki ga priredi Splošna zveza poljedelskih zadrug v Avstriji, ima namen, da se v njem temeljito pouče in izobrazijo mlajši zadružni uradniki ali uradniški aspiranti na vseh poljih poljedelskega zadružništva. Za tečaj je določena doba treh mesecev. Pouk se prične 16. septembra t. l. Kot udeleženki tečaja prihajajo predvsemi v poštev mladi ljudje, ki so že napravili prakso pri zvezah, osrednjih ali posamnih zavodih in se hočejo dalje izobraziti v zadružništvu, v drugi vrsti pa drugi mladi ljudje s primerno splošno predizobrazbo, zlasti pa vojni invalidi, ki po absolviranju tečaja žele dobiti tako uradniško službo. Pogoj je starost najmanje 20 let in obvladovanje nemškega jezika. Honorar za udeležbo v tečaju znaša 50 K. Kurz se bo vršil v sejni dvorani Splošne zveze, Dunaj, VIII., Langegasse 74, pouk pa dopoldne od 9 do 12, ostroma do 1, popoldne pa od 3 do 5 s četrturnimi premori. Sobotno popoldne je prosto in eno popoldne med tednom se porabi za poučne izlete. Pred zaključkom tečaja se bodo vršili izpiti iz najvažnejših učnih predmetov in se izda izpričevalo o njih. Prosilci za sprejem v tečaj naj svoje prošnje z dokazili predizobrazbe in dosedanjega službovanja predlože najdalje do 15. avgusta t. l. Splošni zvezi poljedelskih zadrug v Avstriji, Dunaj, VIII., Langegasse 74.

»Jugoslovan« — ustavljen. Z odlokom, izdanim 20. t. m., je policijsko ravnateljstvo v Ljubljani ustavilo za nedoločen čas izdajanje tednika »Jugoslovana«. Policijsko ravnateljstvo utemeljuje svoj ukrep s tem, češ, da je »Jugoslovan« vzlic svarilu vztrajal na svoji »protizakoniti« pisavi.

VIII. vojno posojilo v Trstu. Deseti izkaz v Trstu podpisanega VII. avstrijskega vojnega posojila izkazuje skupno svoto K 7,069.200.—.

Ravnalne cene je določila osrednja presojevalnica cen na Dunaju, za portlandski cement, železo in karbid. Tostvarne odredbe so na vpogled v uradu Trgovinske in obrtne zbornice v Trstu.

Iščejo se šivilje za perilo. Zavod za pospeševanje malih obrtov išče za izdelovanje vojaškega perila okoli sto šivilj, katerim se izroči delo po dobrih pogojih na dom. Šivilje, ki bi hotele prevzeti to delo, naj se prijavijo nemudoma od 9 do 12 dop. in od 3 do 6 pop. v zavodovi pisarni v ul. Lazzaretto vecchio št. 52.

Gospodična Hermina Serdinšek ni šla na dopust ali na oddih v Aidovščino, marveč z namenom, da kaj zbere ondi v korist šentvidske šole. In nabrala je 176 K. Čast vrli zavedni Slovenki, iskrena zahvala plemenitim darovalcem.

Posebno cenzuriranje nujnih inozemskih dopisov. Da se omogoči posebno cenzuriranje nujnih in važnih inozemskih dopisov, se pripušča direktno izročevanje takih pošiljk pristojnemu cenzurnemu uradu v svrho neoviranega cenzuriranja pod sledečimi pogoji v obeh prometnih smereh: 1. Dopis se mora nanašati na nujne kupčijske stvari, ali pa na splošno in javno korist. 2. Dopis je treba poslati v posebnem ovitku na cenzurni urad sam (za okrožje c. kr. poštnega in brzojavnega ravnateljstva v Trstu v prometu s Švico na cenzuro v Feldkirch, v prometu z ostalim inozemstvom na cenzuro Dunaj 1), popolnoma frankovan kot nujno priporočeno pošiljko. Na pošiljki, naslovljeni na cenzurni urad, mora biti ime in bivališče predajnika natančno označeno. Za pošilike na cenzurni urad se priporoča uporaba rdečih ovitkov. 3. Za inozemstvo namenjeni vloženi predmeti (pismo ali dopisnicadopisnica) morajo biti primerno naslovljeni in zadostno frankovani za prevažanje od cenzurnega urada na namembni kraj. — Ako pošiljatelji dopisov v inozemstvu nimajo na razpolago avstrijskih znamk za frankovanje v to svrho, je izjemoma dovoljeno, da prilože mednarodne odpisnice v znesku, ki zadošča za frankovanje. Taki dopisi se cenzurirajo pri cenzurnem uradu v prvi vrsti in brez odloga in če ni prigovora, nemudoma pošljejo naprej poštnim potom. Če želi odpošiljatelj, da se mu izroči prejemni list, potem naj priloži pošiljki na cenzurni urad še — ako le mogoče frankovani — pisemski ovitek s svojim naslovom. — Cenzurnemu uradu neposredno doposlani dopisi, pri katerih označeni pogoji niso izpolnjeni, se cenzurirajo normalno.

»Zveza slovenskih županstev po vojni prizadetih občin na Primorskem« sklicuje svoj prvi izredni občni zbor, ki se bo vršil v sredo, 24. t. m. ob 3 popoldne pri »Zlatem Jelenu« v Gorici s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika ustanovnega občnega zbora. 2. Pisarniško poročilo. 3. Aprovizacija. 4. Obnova. 5. Begunsko vprašanje. 6. Vojaške vzdrževalnine. 7. Občinska uprava in 8. Raznoterosti. V kritičnih časih živimo. Ni dežele, ki bi čutila v taki meri vso pezo svetovne vojne, kakor jo ravno Goriška. Da ne zaduši našega ljudstva to neznosno breme, je treba, da mu priskočijo pravočasno vsi na pomoč. Zato se pa vabijo vsi člani društva in zastopniki ljudstva, da se tega pomembnega izrednega občnega zbora udeleže v obilnem številu. — Odbor.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici, r. z. z n. z. v likvidaciji, naznanja, da se bo skupna seja njenega likvidacijskega odbora, načelstva in nadzorstva vršila v soboto, dne 27. t. m. ob 3. uri pop. v prostorih Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani, Janez Trdinova ulica št. 8. Vabijo se s tem k zanesljivi udeležbi vsi člani posameznih odborov, pa tudi vsi drugi interesenti, predvsem zadružniki in upniki. Vsled neznanih sedanjih naslovov se posebna vabila ne morejo razposlati. Dnevni red te skupne seje obsega med drugimi važnimi stvarmi: predložitev bilanc zadnjih vojnih let in dogovor glede nadaljevanja likvidacije s posebnim ozirom na vojno škodo, ki je zadela zadrugo.

Telovadno društvo »Sokol« v Trstu. V petek, 26. t. m., ob 8 zvečer važna odborova seja v društvenih prostorih. — Prosi se za polnoštevilno udeležbo.

Mestna zastavljalnica. V sredo, 24. t. m., se bodo dopoldne in popoldne prodajali na javni dražbi nedragocenl predmeti, popoldne obleka in perilo, zastavljeni na zastavne listke serije 142.

Ljubeznivo ženico ima neki Štefan Derin, ki stanuje v ul. Media št. 7/I. Naznanil je namreč policiji, da mu je njegova soproga Ana ukradla 7000 kron v bankovcih po 1000, 100 in 50 K ter izginila, sam Bog ve kam. Vzela je seboj tudi svojega enoletnega otroka.

Z usnjem se je misli založiti neki 68letni Ivan Petrovič, katerega je stražnik ustavil na ulici, ker se mu je zdel nekoliko sumljiv zavoj, ki ga je nosil Petrovič. Zavoj je moral Petrovič pokazati, in bilo ni v njem nič manj ko 22 kg usnja, katero je bilo last vojaške uprave. Kje je dobil to usnje Petrovič, še ni pojasnjeno.

Denar je izgubil. Neki Ivan Bartelin, ki se je nastanil v hotelu Transalpina, je javil policiji, da mu je izginila denarnica s 700 K. Povedati pa ni mogel, ali jo je izgubil, ali mu jo je kdo ukradel.

Zastrupiti se je hotela neka Virginia P., stanujoča v ul. Scuole nuove št. 9/I, z ogljikovim plinom. Z vozom rešilne postaje so jo prepeljali v mestno bolnišnico.

Tatovi. V stanovanje Angele Delcotto v ulici Michelangelo Buonarotti št. 18, v pritličju, so vdrli, ko je bila ona odsotna, neznani zlikovci, ki so odprli vrata z vitrihom. Odnesli so dve moški obleki, par čevljev in druge oprave v vrednosti 1200 K. Pripravili so tudi velik sveženj perila, ki ga pa niso mogli odnesti, ker jih je prepodil stražnik.

DAROVI.

— **Darovi za šentvidsko šolo:** Vareško Alojzij, dijak, po g. ravnatelju Vrščaju 4 K. Gospod iz Ljubljane poslal pod imenom »Ignotus e Carniola« (neznanec s Kranjske) 50 K za en sedež. Fran Repič 50 K, Marija Lokar 30 K, Anton Križaj 30 K, Št. Stekar 30 K, Dolenc Šink 20 K, Justina Lokar 10 K, Šapla in Batič po 2 K in še 2 K sta neznano kako zašli med to svoto. 230 K hrani tajnik. Mici Pompe 2 K.

— Ob priliki svoje srebrne maše je župnik pri Sv. Justu, g. Just Buttignoni daroval organizaciji oskrbnic vojnih sirot 50 K.

MALI OGLASI

se računajo po 6 vin. beseda. — Debele tiskane besede se računajo dvojno. — Najmanjša pristojbina znaša 60 vinarjev.

Mlad lovski pes se je zgubil. Kdor ga najde, naj ga pripelje proti dobri nagradi v zalogo piva Volpich, ul. Lazzaretto vecchio 48. (3110

Proda se 11 prašičev razne velikosti, 8 kokoši, 2 veliki gosi in 1 koza z mlekom. Naslov pove vratar mestnega sežigališča (crematorio). 3112

Proda se takoj radi odhoda krasna zakonska spalna soba slog Alojzij XV. Cena primerna. Preprodajalci izključeni. Naslov pove Ins. odd. Edinosti. 2493

Proda se ali zamenja moško oblečeno za močno osebo, novi nepremočljivi nahrbtnik. Mandel, ul. dell'Olmo 2, III. 2494

Za poljska dela v Kopru se išče mlada ženska ki zna govoriti tudi italijansko. Dobi hrano in mesečno K 50. Pojasnila daje Vidali v Trstu, ulica S. Antonio 4, 2492

Zlato verižico je zgubila uboga ženska od ul. Donadoni 14 do trga Barriera. Kdor prinese verižico v ul. Donadoni 14, vr. 6, dobi primerno nagrado. 2491

Lepa, moderna, nova temna, poročna soba iz bukovega lesa, se proda takoj. Ulica Solitario 29, I. Kranc. 2490 a

Prodajo se poročne postelje z vzmeti, nočne omarice umivalniki, omare s štirimi predali, postelja za eno osebo z vzmeti. Cene zmerne. Via Solitario 29, I. Kranc. 2490 b

Prašič 4 mesece star, se proda takoj. Chiadino in monte 155. 2489

Išče se inkasanta ali inkasantinjo. Pismene ponudbe z referencami na Ins. odd. Edinosti pod „Inkasant". 2477

Prodam decimalno vago, 70 kg bodeče žice po K 2.50 kg voz za enega konja in les za kmetijsko uporabo. Zglasiti se je v ulici Commerciale od 9—12 in od 3—7 pop. Mamič. 2476

Išče se zmožno postrežnico. Scorcola Cordaroli 303. 2483

Išče se zmožno kuharico za gospoda samega. Plača 70 K mesečno. Pendice Scorcola 353 „Villa Emilia". 2473

Fotograf Anton Jerkič posluje v svojem ateljeju v Trstu. Via delle Poste št. 10. 40

Postrežnico išče mala družina (3 osebe). — Delo in plača po dogovoru. Via Commercia 9, III., levo. B 27

Prodajo se moderne, svetle ali temne poročne sobe in pohištvo spalne sobe za eno osebo. Izredna prilika. Cene zmerne. Ulica Poste vecchie št. 26. Brod. 2475

Proda se belo lakirano kuhinjsko pohištvo. Ulica Poste vecchie 26. Brod. (2474

Muholovke po 30 vin. prodaja mirodilnica Cillia ul. delle Poste 6. D 44

Železniški uradnik išče s 15. avgustom inteligentno in pridno gospodinjo. Ponudbe s pogoji na Inser. oddelek pod „Gospodinja".

Modro galico (tudi v zavojih od 5—10 kg) pošilja mirodilnica Cillia, ulica delle Poste štev. 6. D 43

Vrače vsake vrste kupuje Fran Babič, Ulica Molino grande št. 20. 2485

ZLATO srebro in drugulje kupuje po najvišjih cenah dobroznana urarna in zlatarna ALOJZIJ POVH v Trstu Piazza Barriera v. 2.

Dober hruškov mošt se dobi v vsaki množini na drobno in debelo pri R. MALALAN-U na Opčinah

Kocke za juho najfinejše vrste 1000 kosov kron 26.— pošilja v vsaki množini franko Eligio Premović, Trst, Acquedotto 24/5.

Oglasi, osmrtnice, zahvale in vsakovrstna naznanila reklamne vsebine, naj se pošiljajo na »Inseratni oddelek Edinosti« — Ulica Sv. Frančiška Asiškega 20, pritličje.

Proda se v tržaški okolici

HIŠA za 25.000 kron.

Hiša ima 9 prostorov, krasen vrt, velik hlev, gostilno, tobakarno, žganjarno.

Kupovalci naj pišejo pod „Hiša" Ins. odd. Edinosti.

ZOBOZDRAVNIK

Dr. J. Čermák

v Trstu, ulica Poste vecchie 12 vogal ulice delle Poste

Izdiranje zobov brez bolečin. — Plombiranje.

— UMETNI ZOBJE —

Jabolčno vino

najugodnejšega okusa v sodih od 300 litrov naprej prodaja

TVRDKA J. PARČINA & Co.

Skladišče v Trstu ul. G. Donizetti št. 1.

Kupujem vinske sode

od 100 litrov naprej.

Prodajam istrsko in dalmatinsko vino na drobno in debelo.

Skladišče vina Maks Gulič, ul. Petronio 2.

GAMBRINUS

Variete

vsaki večer ob 9½,

velika varietetna predstava.

Vstopnina K 1·—

Kabaret

Prodajo se 8—10 q malinovca v [illegible] kg naprej. Velika izbera [illegible] v steklenicah, šampanjec „Charle Blanche", asti spumanti, refošk ter muškat desert.

I. Parčina & Co — Trst ulica Donizetti štev. 1.

Zlatarnica G. Pino

v Trstu se je preselila na Corso št. 15 v bivšo zlatarnico G. Zerzewitz & Figlio.

Velika izbera srebrnih in zlatih ur, uhanov, prstanov, verižic itd.

Cene zmerne. Cene zmerne.

Br. 778/Apr.

Razpisuje se natječaj za

mjesto ravnatelja

kod ovdašnje Općinske Aprovizacije.

Plača po dogovoru.

Natjecatelj mora dokazati sa izpravama sposobnost za vršenje takove službe, kao i sposobljenje u knjigo i računovodstvu.

Molbe su podnijeti do konca ovoga mjeseca na potpisani odbor.

Pobližne informacije daje na [illegible] ODBOR OPĆINSKE APROV[illegible]CIJE

u Buzetu, dne 16. srpnja 1918.

Predsjednik:

Dr. Dušan Senčar v. r.

JADRANSKA BANKA

Trst, Via Cassa di Risparmio štev. 5 (Lastno poslopje)

Kapital in rezerva K 23,500.000.—

Filijalke: Dunaj Tegethoffstrasse 7—9, Dubrovnik, Kotor Ljubljana, Metković Opatija, Split, Šibenik, Zadar.

Vloge na knjižice 3½% Vloge na knjižice

od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačije banka od svojega. Obrestovanje vlog na tekočem in žiro-računu po dogovoru. Akreditivi čeki in nakaznice na vsa tu- in inozemska tržišča. — Kupuje in prodaja: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, prijoritete, delnice, srečke, valute, devize, promese itd. Daje predujme na vrednostne papirje in blago leže v javnih skladiščih. — Safe Deposits. — Prodaja srečk razredne loterije. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzni izgubi, revizija žrebanja srečk itd. brezplačno Stavbni kredit, rembours krediti. — Borzna naročila. — — Inkaso. — — Menjalnica. — — Eskompt menic Telefoni: 1463, 1793 in 2666. Brzojavi: JADRANSKA

Uradne ure: od 9 do 1 popoldne